

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2024 оны 6 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	БОЭТ	Сумдын эмнэлэг	Өрхийн эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг	Нийт дүн
1	Нийт үзлэг	84625	45227	52094	31856	213802
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	15424	12589	24002	3787	55802
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	8987	3741	6458	1211	20397
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	26526	10821	4309	9973	51629
5	Нийт төрөлт	510	73	0	0	583
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	4262	2956	0	2037	9255
7	Нас баралт	20	83	55	0	158

№	Үзүүлэлт	2023.6	2024.6	Өөрчлөлт
1	Нийт үзлэг	199152	213802	14650
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	47175	55802	8627
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	12158	20397	8239
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	60145	51629	-8516
5	Нийт төрөлт	693	583	-110
6	Охидын төрөлт	22	28	6
7	Гэрийн төрөлт	2	0	-2
8	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	9225	9255	30
9	Нас баралт	154	158	4
10	0-1 насны эндэгдэл	4	8	4
11	1-5 насны эндэгдэл	0	0	0
12	Хурц халдварт өвчин	738	838	100

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2023.6 сар	2024.6 сар	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	5.7	13.7	8
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	293	412.3	119.3
Үүнээс охидын	хувь	7.8	5.8	2
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	27.6	141.6	114
БЗДХ	10000 хүн амд	15.7	36.9	21.2
Үүнээс өсвөр үе	хувь	25.8	18.9	6.9
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	79.4	77.6	-1.8
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	41.7	41.1	0.6

I.ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт 213802 хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 41.3%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.

- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 9255 хүнийг 58758 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 6.3 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 4609 дуудлагад явж үйлчилсний 784(17%) нь алсын дуудлага 401 (8.7%) нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна.
- Нийт эмийн сангууд 51885 жор хүлээн авч, 8.5 тэрбум гаруй төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.
- ЭЭСангуудад нийт 6618 жор ирсний 49,3% (3266) нь ЭМДаатгалын, 1.4% (94) мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 49,2%(3258) нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 60.5% байна.

II. БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

1. 6 сарын байдлаар 51629 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 8516 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт өвчлөлийн 71.6% нь шинэ өвчлөл байна.
2. **Үүнээс тэргүүлэх 5 өвчлөл нь:**
  1. Хоол шингээх эрхтний өвчин-12958
  2. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-12342
  3. Зүрх судасны тогтолцооны өвчин-4320
  4. Шээс бэлэгсийн тогтолцооны өвчин-4008
  5. Арьс харшил-2690
  6. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-2625
3. 6 сарын байдлаар 956 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба өвчлөл өнгөрсөн оноос 325 тохиолдлоор өссөн байна.
4. Оны гарсаар 158 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 7.5% нь бусад ослоор, 22.7% нь хорт хавдраар, 4.4% нь зам тээврийн осолоор, 3,1% нь амиа хорлож, үлдэх хувь нь өвчнөөр тус тус нас барсан байна. Нийт нас баралтын 38 нь эмнэлэгт, бусад нь гэртээ хээр гадаа нас барсан байна.
5. БОЭТөвд 20 эндэгдэл тохиолдож 14 задлан шинжилгээнд хамруулсан ба задлан шинжилгээний хувь 70 % тай байна. Үндсэн оноошийн зөрөө байхгүй.
6. **Нас баралтын шалтгаан:**
  - 1.Зүрх судасны тогтолцоо-54
  - 2 Хорт хавдраар-36
  3. Гадны шалтгаант-24
  4. Хоол шингээх эрхтний өвчин-16
  5. Амьсгалын эрхтэн тогтолцооны өвчин-9
  - 6 .Чихрийн шижин-6
  7. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-6
  - 8.Бөөрний архаг дутагдал-2
  9. Перинаталь үеийн эмгэг-3
  10. Төрөлхийн гажиг-2

III. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 583 эх төрж 587 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 110 төрөлтөөр хүн амын төрөлт буурсан байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эрэгтэй хүйс давамгайлж байна.
- Нийт төрөлтийн 4,5% (27) дутуу төрөлт эзэлж байна.

- Нийт төрөлтийн 4,8% (28) охидын төрөлт эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оны мөн үеэс 6 төрөлтөөр нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.(ДЗ-17, ГТ-1,Цц-3,ЦО-3, ХҮ-1, бусад газар- 3)
- 6 сарын байдлаар 240 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 412,3 байгаа нь өнгөрсөн оноос 119,3-р өссөн үзүүлэлт байна.
- 734 жирэмсэн эх хяналтанд шинээр орсны 667 (90,8%) эрт, 8(1,08%) хожуу хяналтад орсон байна.
- Нялхсын эндэгдэлын 8 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нярай 1-3 цагтай -3, 1-2 хоногтой-3, 10 хоногтой-1, 1 сартай-1 байна. Эндэгдэлийн шалтгаан нь нярайн амьсгалын дутагдал-1, хэнхэрцэг ясны хөгжлийн гажиг-1, нярайн ишемийн шалтгаант энцефалопати-1, халдварт бус гастроэнтерит-1, уушигны хатгалгаа-1,хөхөөрөө дарсан бүтэлт-1, бүтэлт-1, зүрхний төрөлхийн гажиг-1 байна.
- 6 сарын байдлаар давхардсан тоогоор 20957 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 59.3 % эзэлж байна. Хяналтанд хамрагдсан 0-1 хүртэлх насны хүүхдүүдээс 19 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,35 %-г эзэлж байгаа ба 11 хүүхэд туранхай, 11 хүүхэд өсөлт хоцрогдолтой 10 хүүхэд тарган байна. Хяналтанд хамрагдсан 1-5 насны хүүхдүүдээс 10 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,07%-ийг эзэлж байгаа ба 44 хүүхэд туранхай, 23 хүүхэд өсөлтийн хоцрогдолтой, 18 хүүхэд тарган байна.
- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 77.6%, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 41.1%-тай байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 1069 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 199 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 24,9%-г БЗДХ, 57.7%-г салхинцэцэг, 8.9%-г гар хөл амны өвчин, 8.3%-г цусан суулга,сальмонеллез, 1,5%-г ковид, 0.9%-г сүрьеэ, 0.9%-улаан эсэргэнэ, 0.7%- ёлом зэрэг өвчнүүд тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ-н 8,6% (24) нь жирэмсний үзлэгээс, 10,8% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 75,9% нь өвчний учир амбулатороор, 4,7% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

АНХААРАЛ ТАТСАН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

1. 1000 амьд төрөлтөд нялхасын эндэгдэл 8-р (8) нэмэгдсэн.
2. 1000 амьд төрөлтөд үр хөндөлт өнгөрсөн оноос 119,3-р өссөн.
3. Охидын төрөлт өнгөрсөн оны мөн үеэс нэмэгдсэн байна.
4. Нас баралт, ялангуяа сэргийлж болох хавдар, чихрийн шижин, тархинд цус харвалт, зүрхний шигдээс, багтраа, осол гэмтэл, архины хордлого зэрэг шалтгаант нас баралт нийт нас баралтын 86% эзэлт байна. Хорт хавдарын нас баралтын 50% нь оношлогдсоноос хойш 1 хүртэлх жил амьдарсан байна.
5. Осол гэмтэлд өртөгсөдийн тоо өнгөрсөн оноос 1,5 дахин нэмэгдсэн байна.
6. Халдварт өвчин өнгөрсөн оны мөн үеэс 1,2 дахин нэмэгдсэн ба энд БЗДХ, салхинцэцэг, гар хөл амны өвчин, гэдэсний халдвар өнгөрсөн оны мөн үеэс нэмэгдсэн байна.

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч Б Мидэрсүрэн, О Хандармаа

2024 оны 6 сарын 5

		Эрт илрүүлгийн мэдээ 2024.6сар																		
Эмнэлгийн нэр		Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь			
		хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь				
1	Баяндалай	939	373	39.7	1460	173	11.8	959	218	22.7	109	60	55.0	306	147	48.0	35.5			
2	Баян-овоо	883	228	25.8	883	226	25.6	996	327	32.8	88	34	38.6	316	111	35.1	31.6			
3	Булган	947	104	11.0	947	104	11.0	979	104	10.6	96	11	11.5	387	98	25.3	13.9			
4	Гурвантэс	3364	997	29.6	3364	716	21.3	2936	192	6.5	306	38	12.4	1330	303	22.8	18.5			
5	МандалОвоо	729	100	13.7	729	100	13.7	729	159	21.8	76	35	46.1	187	83	44.4	27.9			
6	Манлай	1005	608	60.5	1082	705	65.2	1197	702	58.6	145	59	40.7	416	166	39.9	53.0			
7	Номгон	997	210	21.1	997	188	18.9	956	161	16.8	79	21	26.6	398	59	14.8	19.6			
8	Ноён	814	511	62.8	814	511	62.8	810	590	72.8	77	29	37.7	333	91	27.3	52.7			
9	Сэврэй	570	277	48.6	640	330	51.6	722	245	33.9	96	64	66.7	272	186	68.4	53.8			
10	Ханбогд	5110		0.0	5110		0.0	5235		0.0	1765	43	2.4	2001	363	18.1	4.1			
11	Ханхонгор	848	288	34.0	848	256	30.2	875	241	27.5	134	43	32.1	350	200	57.1	36.2			
12	Хүрмэн	829	256	30.9	854	292	34.2	778	110	14.1	264	19	7.2	87	112	128.7	43.0			
13	ЦогтОвоо	1022	421	41.2	1022	421	41.2	1082	352	32.5	110	21	19.1	320	204	63.8	39.6			
14	Цогтэций	3000	68	2.3	3000	42	1.4	3500	816	23.3	350	29	8.3	1500	58	3.9	13.0			
Сумын дүн		21057	4441	21.1	21750	4064	18.7	21754	4217	19.4	3695	506	13.7	8203	2181	26.6	19.9			
15	Шимбилэг	2550	1200	47.1	2550	1200	47.1	2550	975	38.2	643	213	33.1	1803	767	42.5	41.6			
16	ӨнөОрших	2115	758	35.8	2315	907	39.2	3292	1195	36.3	390	157	40.3	860	527	61.3	42.6			
17	Энхийнхүслэн	2653	2368	89.3	2347	2166	92.3	2275	627	27.6	433	91	21.0	1540	704	45.7	55.2			
Өрхийн дүн		7318	4326	59.1	7212	4273	59.2	8117	2797	34.5	1466	461	31.4	4203	1998	47.5	46.4			
Нийт дүн		28375	8767	30.9	28962	8337	28.8	29871	7014	23.5	5161	967	18.7	12406	4179	33.7	27.1			
6 сарын өссөн		13241	8767	66.2	13484	8337	61.8	13102	7014	53.5	2219	967	43.6	5484	4179	76.2	60.3			